

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

Εργασία του μαθητή Γ. Μ. του Τμήματος
Γ2 στο μάθημα «Εργαστήρια Δεξιοτήτων».

Τι είναι σχολικός εκφοβισμός;

- ▣ Ο σχολικός εκφοβισμός ή αλλιώς bullying είναι ένα φαινόμενο παραβατικής συμπεριφοράς των νέων που τα τελευταία χρόνια γνωρίζει μεγάλη έξαρση σε πολλές χώρες του κόσμου αλλά και στην χώρα μας. Ο σχολικός εκφοβισμός αναφέρεται στην χρήση βίας μεταξύ μαθητών στον χώρο του σχολείου με στόχο την πρόκληση φόβου, πόνου σωματικού ή ψυχικού.

Μορφές σχολικού εκφοβισμού

- 1) Σωματική βία
- 2) Συναισθηματική βία (εκφοβισμοί, απειλές, περιθωριοποίηση)
- 3) Λεκτική βία (χλευασμός, ειρωνεία, απαξιωτικά σχόλια για την εθνική προέλευση ή την οικονομική κατάσταση ενός παιδιού και της οικογένειάς του...)
- 4) Σεξουαλική βία (ανεπιθύμητο άγγιγμα, χυδαία/προσβλητικά μηνύματα...)
- 5) Ηλεκτρονική βία (SMS με προσβλητικό περιεχόμενο...)
- 6) Ρατσιστική βία

Συνήθη θύματα του σχολικού εκφοβισμού

- ▣ Μαθητές που έχουν κάτι «διαφορετικό», όσον αφορά είτε κάποιο εξωτερικό (χρώμα δέρματος, βάρος, ύψος, ντύσιμο κτλ.) είτε κάποιο εσωτερικό γνώρισμα (π.χ. εθνικότητα, σχολική επίδοση, ευπιστία κλπ.).

Αίτια του σχολικού εκφοβισμού

- ▣ Αναπαραγωγή ενδοοικογενειακής βίας. Τα παιδιά-θύτες προέρχονται κυρίως από μη λειτουργικές οικογένειες, όπου το οικογενειακό περιβάλλον είναι ιδιαίτερα αυστηρό και θέτει σκληρές τιμωρίες.
- ▣ Ανάγκη των παιδιών-θυτών για κυριαρχία και επιβολή της εξουσίας τους σε άλλους. Οι μαθητές συχνά εκφοβίζουν για να νιώσουν ανώτεροι από τους άλλους καθώς αντλούν ισχύ από τη συγκεκριμένη μορφή συμπεριφοράς.
- ▣ Προσπάθεια των παιδιών-θυτών να τραβήξουν την προσοχή και να γίνουν περισσότερο δημοφιλείς. Στην πραγματικότητα, όμως, δεν γίνονται περισσότερο δημοφιλείς, αλλά αντίθετα η πλειοψηφία των μαθητών τους φοβάται.
- ▣ Κυριαρχία επιθετικών και ρατσιστικών στερεοτύπων λόγω απουσίας ανθρωπιστικής παιδείας.
- ▣ Αρνητική επίδραση σκηνών βίας που προβάλλουν ΜΜΕ και ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Επιπτώσεις του σχολικού εκφοβισμού

- ▣ α. Για τους μαθητές- θύματα:
 - Έντονο άγχος , ανασφάλεια, φοβίες και σοβαρά ψυχοσωματικά προβλήματα (πονοκέφαλοι, διαταραχές ύπνου, κατάθλιψη).
 - Σχολική άρνηση και συχνές απουσίες από το σχολείο.
 - Μαθησιακές δυσκολίες
 - Εκδήλωση βίαιης συμπεριφοράς έναντι άλλων μαθητών, προκειμένου να εμφανιστούν εξίσου δυνατοί και να γλιτώσουν τη θυματοποίηση.
 - Αυτοκαταστροφική αντίδραση (αυτοκτονία)

β. Για τους μαθητές-θύτες:

- Απομόνωση από τη μαθητική κοινότητα και αποκλεισμός από παρέες.
- Απομάκρυνση από το σχολικό περιβάλλον και διακοπή της σχολικής φοίτησης.
- Αντιμέτωποι με σοβαρές κυρώσεις.
- Κίνδυνος να εξελιχθούν σε ενήλικες με αντικοινωνική και παραβατική συμπεριφορά.

Τρόποι αντιμετώπισης του σχολικού εκφοβισμού

- ▣ **Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση:** Τα σχολεία και οι κοινότητες θα πρέπει να ευαισθητοποιήσουν σχετικά με τον εκφοβισμό, τις επιβλαβείς συνέπειές του και πώς να τον αποτρέψουν. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει προγράμματα κατάρτισης για δασκάλους, γονείς και μαθητές. Καθώς και δημόσιες εκστρατείες για την προώθηση της ευγένειας, του σεβασμού και της ενσυναίσθησης.
- ▣ **Πολιτικές μηδενικής ανοχής:** Τα σχολεία και οι χώροι εργασίας πρέπει να έχουν πολιτικές μηδενικής ανοχής για τον εκφοβισμό. Και να επιβάλλουν αυστηρές συνέπειες για τους δράστες. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει αναστολή, αποβολή ή ακόμα και τερματισμό της δραστηριότητας του εκφοβιστή με φυλάκιση. Ανάλογα πάντα με τη σοβαρότητα του αδικήματος.

- ▣ **Συστήματα υποστήριξης:** Τα θύματα του εκφοβισμού θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε συστήματα υποστήριξης. Όπως συμβουλευτικές υπηρεσίες, ομάδες υποστήριξης συνομηλίκων και προγράμματα καθοδήγησης. Για να τα βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις του εκφοβισμού και να ξαναχτίσουν την αυτοεκτίμησή τους.
- ▣ **Γονική συμμετοχή:** Οι γονείς πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στη ζωή των παιδιών τους. Και να παρακολουθούν τη συμπεριφορά τους, διδάσκοντας τους τις θετικές αξίες και τις κοινωνικές δεξιότητες τους στο σύνολο.

Πηγές

- <https://www.stopbullying.gr/bullying/>
- <https://paidagogiko.gr/blog/sxolikos-ekfovismos>
- <https://www.kathimerini.gr/society/562247320/yp-paideias-ti-provlepei-to-nomoschediogia-ton-scholiko-ekfovismo/>
- https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82_%CE%B5%CE%BA%CF%86%CE%BF%CE%B2%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82
- <https://myparenthood.gr/sxolikos-ekfovismos/>
- <https://depositphotos.com/gr/vector/stop-bullying-in-the-school-4-types-of-bullying-verbal-social-physical-cyberbullying-cartoon-vector-189703840.html>
- <https://depositphotos.com/gr/vector/physical-bullying-icon-474453394.html>
- <https://www.kathimerini.gr/society/562247320/yp-paideias-ti-provlepei-to-nomoschediogia-ton-scholiko-ekfovismo/>
- <https://blogs.sch.gr/dimksxol/2018/02/09/%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%B1-%CF%83%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%B7-%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CF%83-%CE%B2%CE%B9%CE%B1/>
- Εκδόσεις Σαβάλας «Συγχρονα θέματα έκθεσης».